ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 15. decembra 2005 *

Vo veci C-86/03,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 26. februára 2003,

Helénska republika, v zastúpení: P. Mylonopoulos a A. Samoni-Rantou, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Konstantinidis a G. Valero Jordana, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: gréčtina.

ktorú v konaní podporuje:

Rada Európskej únie, v zastúpení: S. Kyriakopoulou a B. Hoff-Nielsen, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca), M. Ilešič a E. Levits,

generálny advokát: A. Tizzano,
tajomník: H. von Holstein, zástupca tajomníka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. apríla 2005,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 16. júna 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Helénska republika svojou žalobou navrhuje zrušenie rozhodnutia Komisie 2003/3/ES zo 17. decembra 2002 týkajúceho sa žiadosti Grécka o povolenie na používanie ťažkých vykurovacích olejov s maximálnym obsahom síry 3 % hmotnostné na časti jeho územia (Ú. v. ES L 4, 2003, s. 16, ďalej len „napadnuté rozhodnutie"). Subsidiárne navrhuje, aby Súdny dvor na základe článku 241 ES určil, že smernica Rady 1999/32/ES z 26. apríla 1999 o znížení obsahu síry v niektorých kvapalných palivách, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 93/12/EHS (Ú. v. ES L 121, s. 13; Mim. vyd. 13/024, s. 17, ďalej len „smernica") sa neuplatní.

Právny a skutkový rámec

Smernica

2 Článok 1 ods. 1 a 2 smernice, ktorá bola prijatá na základe článku 130s Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 175 ES), stanovuje:

„1. Cieľom tejto smernice je znížiť emisie oxidu siričitého vznikajúce spaľovaním určitých typov kvapalných palív a tým obmedziť škodlivé účinky týchto emisií na ľudí a životné prostredie.

2. Zníženia emisií oxidu siričitého vznikajúcich spaľovaním niektorých kvapalných palív vyrábaných z ropy možno dosiahnuť zavedením limitov pre obsah síry v týchto palivách a nimi podmieniť ich používanie na území členských štátov.

...“

3 Podľa článku 3 ods. 1, 2 a 5 smernice:

„1. Členské štáty podniknú všetky potrebné opatrenia, aby zaručili, že sa od 1. januára 2003 nebudú na ich územiach používať ťažké vykurovacie oleje s obsahom síry vyšším než 1,00 % hmotnostných.

2. Za predpokladu, že sú dodržané normy kvality ovzdušia pre oxid siričitý určené v smernici 80/779/EHS... alebo v ktoromkoľvek právnom predpise spoločenstva, ktoré rušia alebo nahrádzajú [ktorý ruší alebo nahrádza — *neoficiálny preklad*] tieto normy alebo v iných relevantných ustanoveniach spoločenstva a že emisie neprispievajú k tomu, aby sa prekročilo kritické zaťaženie v ktoromkoľvek členskom štáte, členský štát môže povoliť používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry od 1,00 do 3,00 % hmotnostných na celom svojom území alebo jeho časti. Toto povolenie bude platiť iba dovtedy, keď emisie z členského štátu neprispievajú k prekračovaniu kritického zaťaženia v ktoromkoľvek členskom štáte.

...

5. Ak členský štát využije možnosti uvedené v odseku 2, informuje o tom minimálne 12 mesiacov vopred Komisiu a verejnosť. Komisii budú poskytnuté dostatočné informácie na to, aby mohla rozhodnúť, či sú splnené kritériá uvedené v odseku 2. Komisia bude o tom informovať ostatné členské štáty.

Komisia preskúma do šiestich mesiacov odo dňa prijatia informácie od členského štátu plánované opatrenia a v súlade s postupom stanoveným v článku 9 prijme rozhodnutie, ktoré oznámi členským štátom. Toto rozhodnutie bude revidované každých osem rokov na základe informácií, ktoré musia príslušné členské štáty poskytnúť Komisii v súlade s postupom stanoveným v článku 9."

4 Podľa článku 2 bodu 6 smernice, na jej účely „kritická záťaž znamená kvantitatívny odhad najvyššieho vystavenia účinku jedného alebo niekoľkých znečisťujúcich látok, pri ktorom podľa súčasných poznatkov ešte nedochádza k výrazným škodlivým účinkom na citlivé zložky životného prostredia."

5 Článok 9 smernice uvádza:

„Komisii pomáha poradný výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorého predsedom je predstaviteľ Komisie.

Predstaviteľ Komisie predloží výboru návrh opatrení, ktoré treba prijať. Výbor poskytne svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú môže stanoviť predseda v závislosti od naliehavosti príslušnej záležitosti, v prípade potreby aj hlasovaním.

Stanovisko sa zaznamená do zápisu; okrem toho má každý členský štát právo požiadať, aby sa do zápisu zaznamenalo aj jeho stanovisko.

Komisia venuje stanovisku, ktoré výbor zaujme, najvyššiu možnú pozornosť. Bude informovať výbor o spôsobe, akým bolo jeho stanovisko vzaté do úvahy."

Napadnuté rozhodnutie

6 Z odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyplýva, že konanie, ktoré viedlo k jeho vydaniu, prebehlo nasledujúcim spôsobom.

7 Helénska republika požiadala 17. decembra 2001 na základe článku 3 ods. 2 smernice o súhlas Komisie na používanie ťažkých vykurovacích olejov s maximálnym obsahom síry 3 % hmotnostné na celom svojom území okrem Atickej kotliny (odôvodnenie č. 3).

8 Komisia požiadala 23. januára 2002 grécke orgány o dodatočné informácie, ktoré dostala 19. februára 2002. Grécka vláda zmenila 4. júna toho istého roku svoju žiadosť v tom zmysle, že požiadala o dočasnú výnimku do roku 2008 s opätovným preskúmaním pre zostávajúce obdobie (odôvodnenie č. 4).

9 Helénska republika podľa odôvodnenia č. 7 najmä tvrdila, že prakticky neprispieva k ukladaniu síry, ani k prekračovaniu kritickej záťaže aciditou v iných členských štátoch. Uznala, že prispieva 1 % k ukladaniu síry v Taliansku.

10 Komisia požiadala o pomoc Program spolupráce pre monitorovanie a vyhodnocovanie diaľkového šírenia látok znečisťujúcich ovzdušie v Európe (ďalej len „EMEP"). Nórsky meteorologický inštitút (Meteorological Synthesizing Centre – West, ďalej len „inštitút") z tohto dôvodu uskutočnil podrobnú analýzu gréckeho príspevku k ukladaniu síry, osobitne v Taliansku, kde je zaznamenané prekročenie kritickej záťaže aciditou v 5 % ekosystémov citlivých na acidifikáciu (odôvodnenie č. 8).

11 Výsledky tejto analýzy, uvedené v dvoch správach z 22. februára a 22. marca 2002, odhaľujú, že grécke emisie prispievajú k prekračovaniu kritickej záťaže aciditou prinajmenšom v šiestich bodoch siete, kde sa prejavovali prekročenia kritickej záťaže. Grécky príspevok v týchto bodoch nepresahuje 0,5 % a EMEP z toho vyvodil, že analýza potvrdzuje výpočty, ktoré Helénskej republike pripisujú 1 % celkového ukladania síry v Taliansku (odôvodnenia č. 9 a 10).

12 Poradný výbor uvedený v článku 9 smernice (ďalej len „poradný výbor") sa po prvý raz zišiel 15. apríla 2002. Je nesporné, že uvedený výbor sa na tejto schôdzi vyslovil v prospech návrhu Komisie, ktorá zamýšľala žiadosť gréckej vlády zamietnuť.

13 Uvedená vláda podľa odôvodnenia č. 11 požiadala 5. júla 2002 Komisiu o opätovné preskúmanie svojej žiadosti z dôvodu, že skôr predložené oznámenie bolo neúplné a do konca júla poskytne dodatočné informácie. Komisia listom z 15. júla 2002 požiadala grécke orgány o dodanie avizovaných informácií čo najskôr a uviedla, že šesťmesačná lehota uvedená v článku 3 ods. 5 smernice začne plynúť vtedy, keď tieto informácie dostane.

14 Grécke orgány predložili 30. júla 2002 údaje o emisiách oxidu siričitého v Grécku za rok 2000 a navrhli, aby sa ich žiadosť preskúmala na základe týchto údajov. Uvedené orgány poskytli 3. októbra 2002 najnovšie hodnotenie úrovne ochrany ekosystémov v Taliansku zohľadňujúce grécky príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže aciditou (odôvodnenie č. 12).

15 Z odôvodnenia č. 13 vyplýva, že EMEP s podporou Centra pre koordináciu výsledkov mapovania záťaží a kritických úrovní (ďalej len „CCE") potvrdil predošlý záver, podľa ktorého grécke emisie oxidu siričitého, ako ich Helénska republika uviedla za rok 2000, prispievajú k prekračovaniu kritickej záťaže aciditou v Taliansku. Tieto výsledky sú zhrnuté v správe z 19. novembra 2002, na základe ktorej je mimo akúkoľvek rozumnú pochybnosť preukázané, že grécke emisie efektívne prispievajú k nadmernému ukladaniu, ktoré prekračuje kritickú záťaž acidifikáciou v iných členských štátoch, predovšetkým v Taliansku.

16 Vzhľadom na informácie o kvalite okolitého ovzdušia poskytnuté Helénskou republikou, ako aj na analýzu o gréckom príspevku k prekračovaniu kritickej záťaže, ktorú uskutočnil EMEP s podporou CCE, Komisia napadnutým rozhodnutím odmietla odsúhlasiť výnimku požadovanú Helénskou republikou, pretože podmienka týkajúca sa prekračovania kritickej záťaže nebola dodržaná (odôvodnenie č. 14).

17 Z odôvodnenia č. 15 napokon vyplýva, že napadnuté rozhodnutie je v súlade so stanoviskom vydaným poradným výborom na schôdzi, ktorá sa uskutočnila 10. decembra 2002.

Návrhy účastníkov konania

18 Grécka vláda navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— v prípade, ak prijme výklad smernice, ktorý Komisia obhajuje, určil, že smernica sa na základe článku 241 ES neuplatní,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

19 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol žalobu,

— zaviazal Helénsku republiku na náhradu trov konania.

20 Uznesením z 10. septembra 2003 bolo vyhovené návrhu na vstup Rady Európskej únie do konania ako vedľajšieho účastníka na podporu návrhov Komisie. Rada

navrhuje, aby Súdny dvor zamietol pre neprípustnosť návrh Helénskej republiky na vyslovenie neuplatnenia smernice na základe článku 241 ES a zaviazal žalobkyňu na náhradu trov konania.

O žalobe

21 Grécka vláda uvádza na podporu svojej žaloby o neplatnosť v podstate štyri žalobné dôvody založené postupne na porušení práva na obhajobu, porušení článku 3 ods. 2 smernice, nedodržaní zásady ochrany legitímnej dôvery, ako aj na popretí zásady proporcionality.

O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu

Argumentácia účastníkov konania

22 Grécka vláda poznamenáva, že podľa judikatúry Súdneho dvora predstavuje dodržanie práva na obhajobu základnú zásadu práva Spoločenstva. Dotknutá strana musí byť pred vydaním rozhodnutia predovšetkým informovaná takým spôsobom, aby mala k dispozícii primeranú lehotu na prípravu svojej obhajoby, musí jej byť oznámené presné a úplné vysvetlenie výhrad voči nej a spresnený skutkový stav a úvahy, na ktorých sa má rozhodnutie zakladať. V prejednávanej veci sa tak nestalo, predovšetkým s ohľadom na konanie, ktoré prebehlo pred poradným výborom na jeho schôdzi 10. decembra 2002.

23 Po prvé, keďže jednak pozvánka na uvedenú schôdzu a návrh rozhodnutia Komisie a jednak dokumenty, na ktorých táto inštitúcia založila svoj návrh, boli vnútroštátnym delegáciám postúpené až v stredu 4. decembra 2002 o 14.30 hod., respektíve nasledujúci deň ráno okolo 11.00 hod., grécka vláda mala na prípravu svojej obhajoby k dispozícii iba dva celé pracovné dni. Poradný výbor tak nedodržal lehoty stanovené v jeho vlastnom návrhu rokovacieho poriadku, podľa ktorého musí byť pozvánka vrátane všetkých pracovných dokumentov zaslaná minimálne štrnásť dní pred schôdzou okrem naliehavých prípadov a ak zamýšľané opatrenia musia byť uplatnené okamžite, keď je lehota skrátená na päť dní predo dňom schôdze. V tejto veci nič nezdôvodňovalo uchýlenie sa k takému skrátenému konaniu.

24 Po druhé, dokumentácia predložená poradnému výboru neobsahovala aktualizáciu informačnej nóty generálneho riaditeľstva životného prostredia Komisie z 10. decembra 2002 (ďalej len „nóta z 10. decembra 2002"), v ktorej táto inštitúcia uznáva, že grécky príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže v iných členských štátoch môže závisieť od matematického modelu použitého v analýze.

25 Po tretie, zloženie poradného výboru sa podstatným spôsobom zmenilo medzi schôdzou, ktorá sa konala 15. apríla 2002, a schôdzou, ktorá sa uskutočnila neskôr 10. decembra. Iba dvaja členovia sa zúčastnili oboch týchto schôdzí. Keďže členovia, ktorí sa zúčastnili na druhej schôdzi nemohli podľa gréckej vlády plne rozumieť skúmanému skutkovému stavu, konanie bolo touto skutočnosťou rovnako nepriaznivo dotknuté.

26 Po štvrté, zápis zo schôdze poradného výboru z 10. decembra 2002 bol predložený gréckym úradom na pripomienkovanie až 20. decembra 2002, teda tri dni po vydaní napadnutého rozhodnutia, a tento zápis obsahoval niekoľko podstatných nepresností a/alebo opomenutí priamo súvisiacich najmä s údajmi, ktoré predložil EMEP. Podľa návrhu rokovacieho poriadku poradného výboru musí byť pritom každá

prípadná nezhoda prerokovaná a v prípade potreby spísaná vo forme prílohy k zápisu, aby Komisia bola pred prijatím jej rozhodnutia plne informovaná o rôznych uhloch pohľadu. Je tomu tak tým skôr, že Komisia musí podľa článku 9 smernice venovať stanovisku, ktoré poradný výbor zaujme, najvyššiu možnú pozornosť.

27 Komisia tvrdí, že konanie stanovené v článku 3 ods. 5 smernice sa začína na žiadosť členského štátu a členský štát sa môže v tejto žiadosti voľne vyjadriť k rozhodnutiu, ktorého vydanie požaduje, ako z tohto ustanovenia výslovne vyplýva. Grécka vláda napokon navrhla a dosiahla druhé preskúmanie svojej žiadosti na základe nových údajov, ktoré sama predložila Komisii. Vo vzťahu k takému konaniu sa zásada konktradiktórnosti neuplatňuje. Za týchto podmienok je žalobný dôvod založený na porušení práva na obhajobu nedôvodný.

28 Výhrady týkajúce sa zvolania poradného výboru, jeho zloženia a obsahu zápisov z jeho schôdze musia byť v každom prípade zamietnuté.

29 Komisia v tomto ohľade poznamenáva, že po tom, čo grécke úrady v júni 2002 požiadali, aby opätovne preskúmala svoj postoj, im odovzdala pozvánku, program schôdze a návrh rozhodnutia revidovaný 4. decembra 2002, ako aj vedecké posúdenie informácií poskytnutých vládou nasledujúci deň, teda v súlade s návrhom rokovacieho poriadku výboru päť dní predo dňom schôdze 10. decembra 2002. Naliehavosť bola zdôvodnená najmä skutočnosťou, že rozhodnutie muselo byť platné k 1. januáru 2003. Grécke úrady mohli predložiť svoje protikladné tvrdenia písomne na schôdzi 10. decembra 2002.

30 Čo sa týka nóty z 10. decembra 2002, ide o interný dokument, ktorý bol zostavený po schôdzi v tento deň a neobsahuje nič nového, čo by mohlo zmeniť priebeh schôdze.

31 Pokiaľ ide o zloženie poradného výboru, to spadá do diskrečnej právomoci členských štátov.

32 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenia týkajúce sa zápisu zo schôdze poradného výboru, Komisia odpovedá, že voči revidovanému návrhu zápisu, ktorý rozdala vnútroštátnym delegáciám, neboli vznesené námietky, ďalšie pripomienky, ktoré grécka delegácia vyjadrila 17. februára 2003, sa netýkali „podstatných nepresností" a uhol pohľadu, ktorý vyjadruje stanovisko poradného výboru, a Komisia ho mala na zreteli, je v každom prípade uhlom pohľadu väčšiny, a nie menšiny v rámci tohto výboru.

Posúdenie Súdnym dvorom

33 Ako generálny advokát podotkol v bode 28 svojich návrhov, výhrady uvedené gréckou vládou v rámci jej prvého žalobného dôvodu sa nezaoberajú uplatnením zásady dodržania práva na obhajobu dotknutého členského štátu v jej vzťahoch s Komisiou, ale sa v skutočnosti týkajú dodržania regulárnosti konania pred poradným výborom, takže nie je nevyhnutné skúmať otázku, či a v akom rozsahu sa uvedená zásada uplatňuje na také konanie, aké je stanovené v článku 3 ods. 5 smernice.

34 Pokiaľ ide o prvú výhradu založenú na údajne príliš krátkej lehote medzi pozvánkou na schôdzu poradného výboru, ako aj odovzdaním dokumentov týkajúcich sa tejto schôdze, ktoré boli doručené 4. a 5. decembra 2002, a konaním uvedenej schôdze 10. decembra toho istého roku, treba uviesť, že článok 9 smernice neukladá dodržanie určitej lehoty odovzdania pozvánky, programu schôdze, návrhov opatrení, ku ktorým sa žiada stanovisko, a všetkých ostatných pracovných dokumentov členom poradného výboru pred konaním jeho schôdzí. Tento článok iba stanovuje, že výbor poskytne svoje stanovisko k návrhu potrebných opatrení, ktorý mu Komisia predložila, „v lehote, ktorú môže stanoviť predseda v závislosti od naliehavosti príslušnej záležitosti".

35 Navyše návrh rokovacieho poriadku výboru, ktorého sa grécka vláda dovoláva na podporu svojej tézy, okrem toho, že nebol v platnosti, v každom prípade sám počítal v naliehavých prípadoch s možnosťou skrátenia lehoty na zaslanie pozvánky a odovzdanie pracovných dokumentov na päť dní.

36 V rozpore s tým, čo tvrdí uvedená vláda, v prejednávanej veci taká naliehavá situácia existovala, keďže podnikatelia v Grécku museli mať možnosť vedieť, či od 1. januára 2003 — čo je dátum, od ktorého smernica členské štáty zaväzovala, aby už neumožnili používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry vyšším ako 1 % — môžu pokračovať v používaní vykurovacích olejov, ktorých obsah síry nezodpovedá požiadavkám článku 3 ods. 1 smernice.

37 Keďže grécke úrady 3. októbra 2002 predložili Komisii dodatočné informácie, ktoré požadovala, a správa EMEP, ktorá zhŕňala hodnotenie týchto informácií, bola Komisii doručená 21. novembra toho istého roka, uchýlenie sa ku skráteným lehotám odovzdania bolo totiž nevyhnutné, aby Komisia, ktorá musela venovať stanovisku výboru najvyššiu možnú pozornosť, mohla rozhodnutie vydať pred koncom roka 2002.

38 Prvá výhrada teda nie je dôvodná.

39 Pokiaľ ide o druhú výhradu založenú na neodovzdaní nóty z 10. decembra 2002 členom poradného výboru, aby sa im umožnilo riadne pripraviť na schôdzu poradného výboru v ten deň, postačuje konštatovať, že grécka vláda nespochybnila, že ide o čisto interný dokument, ktorý bol zostavený po uvedenej schôdzi v rámci procesu tvorby rozhodnutia Komisie. Ani táto výhrada teda nie je dôvodná.

40 Čo sa týka tretej výhrady založenej na zmene v zložení poradného výboru medzi jeho prvou a druhou schôdzou, treba uviesť, že podľa článku 9 prvého odseku smernice menovanie zástupcov členských štátov do poradného výboru spadá do diskrečnej právomoci členských štátov, pričom ich nič nezaväzuje, aby ju vykonávali tak, že rovnaké osoby sa zúčastnia na rôznych schôdzach, ktoré sa týkajú tej istej žiadosti o stanovisko.

41 Pokiaľ ide o štvrtú výhradu týkajúcu sa údajného oneskoreného odovzdania zápisu zo schôdze 10. decembra 2002 gréckej delegácii, je namieste zdôrazniť, že, na jednej strane, článok 9 tretí a štvrtý odsek smernice stanovuje iba to, že stanovisko poradného výboru sa zaznamená do zápisu, každý členský štát má právo požiadať, aby sa do neho zaznamenalo aj jeho stanovisko a Komisia musí venovať stanovisku výboru najvyššiu možnú pozornosť. Na druhej strane, návrh rokovacieho poriadku poradného výboru, ktorého sa grécka vláda dovoláva na podporu svojej výhrady, okrem toho, že nebol v platnosti, sa obmedzoval na ustanovenie, že zápisy sa odovzdávajú členom uvedeného výboru v lehote pätnásť pracovných dní odo dňa schôdze a členovia písomne informujú predsedu o svojich prípadných pripomienkach, ktoré poradný výbor prerokuje a v prípade pretrvávajúcej nezhody priloží k zápisu.

42 V každom prípade, aj za predpokladu, že doručenie návrhu zápisu zo schôdze 10. decembra 2002 vnútroštátnym delegáciám tri dni po vydaní napadnutého rozhodnutia predstavuje procesnú chybu, nevedie taká procesná chyba ku zrušeniu tohto rozhodnutia, pokiaľ sa nepreukázalo, že bez tejto chyby by uvedené rozhodnutie, prijaté v plnom súlade so stanoviskom, ktoré výbor zaujal, mohlo byť odlišné (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 25. októbra 2005, Nemecko a Dánsko/Komisia, C-465/02 a C-466/02, Zb. s. I-9115, bod 37).

43 Za týchto podmienok nie je ani táto výhrada dôvodná.

44 Keďže žiadna zo štyroch výhrad, ktorých sa grécka vláda dovolávala na podporu svojho prvého žalobného dôvodu nie je dôvodná, musí byť tento žalobný dôvod zamietnutý.

O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 3 ods. 2 smernice

Argumentácia účastníkov konania

45 Grécka vláda predovšetkým uvádza, že grécky príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže je výsledkom prognózy, ktorá nebola overená meraniami, a výsledky analýz EMEP nepreukazujú, že druhá podmienka udelenia výnimky podľa článku 3 ods. 2 smernice nie je splnená. Podľa tejto vlády zo správy EMEP-u z 19. novembra 2002 — v rozpore s tým, čo sa tvrdí v odôvodnení č. 13 napadnutého rozhodnutia — jasne

nevyplýva a nie je „mimo akúkoľvek rozumnú pochybnosť" zrejmé, že grécke emisie efektívne prispievajú k nadmernému ukladaniu, ktoré prekračuje kritickú záťaž acidifikáciou v Taliansku. Toto tvrdenie nie je súčasťou uvedenej správy, ale sa nachádza iba v sprievodnom liste k nej, a vyjadruje osobný názor pisateľa tohto listu, teda generálneho riaditeľa inštitútu.

46 Počas procesu prijímania smernice hodnotili správy EMEP-u z rokov 1997 a 1998 mieru gréckeho príspevku k ukladaniu síry v Taliansku ako nulovú. Čo sa týka príspevkov za rok 2002, v súčasnosti považovaných za „existujúce", aj keď „zanedbateľné", ich miera by sa podľa metódy, ktorú EMEP a Komisia odteraz používa, mala pohybovať medzi 0,1 % a 0,2 %. Pri uplatnení metódy výpočtu používanej roku 1998 na aktuálne dostupné údaje by grécky príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže v bodoch zóny v severnom Taliansku bol 0 %. Mechanizmus výnimiek môže pritom správne fungovať len vtedy, ak sa zohľadní vedecký rámec, v ktorom bola smernica prijatá, a možnosť výnimky treba vykladať vo svetle vedeckých a technických informácií, údajov, modelov a metodológie, ktoré sa použili v procese prijímania smernice.

47 Grécka vláda rovnako tvrdí, že Komisia tým, že uplatnila metódu výpočtu odlišnú od metódy použitej roku 1998, podstatným spôsobom zmenila pôsobnosť smernice, čo nesmela urobiť bez toho, aby dodržala procedúru spolupráce podľa článku 189c Zmluvy ES (teraz článok 252 ES), na základe ktorej bola smernica prijatá.

48 V každom prípade ukladanie — v technickom zmysle slova — tak malého významu (menej ako 0,5 %) nemôže byť rovnocenné s „príspevkom" v zmysle článku 3 ods. 2 smernice. Komisia okrem toho nesprávne tvrdí, že nie je nevyhnutné, aby uvedený príspevok bol pre prekračovanie rozhodujúci a pre zdôvodnenie zamietnutia udelenia výnimky postačuje iba zistenie príspevku. Jednak účel smernice pozostáva v zásade z ochrany ekosystémov pred škodlivými účinkami emisií oxidu siričitého.

Jednak uvedené ustanovenie sa vzhľadom na svoje znenie týka takých emisií, ktoré prispievajú k prekračovaniu kritickej záťaže v určenom ekosystéme, takže zamietnutie žiadosti predpokladá, že sa mimo akúkoľvek pochybnosť dokázalo, že ukladanie síry z tohto členského štátu v bode zóny EMEP, v ktorom je pozorované prekračovanie kritickej záťaže, je pre prekračovanie takej záťaže smerodajné.

49 Vnútorne súladný výklad smernice preukazuje, že udelenie výnimky stanovenej v jej článku 3 ods. 2 možno zamietnuť iba pod podmienkou, že by také zamietnutie malo za následok zvýšenie počtu chránených ekosystémov. Žiaden z nechránených ekosystémov v šiestich bodoch zóny EMEP, v ktorých sa zistilo prekročenie kritickej záťaže a ktoré by prípadne mohli byť dotknuté ukladaním oxidu siričitého pochádzajúceho z Grécka, nebude pritom v dôsledku zamietnutia žiadosti o výnimku chránený. Schválenie žiadosti by popritom navyše nemalo za následok likvidáciu ochrany ekosystému, ktorý je chránený v bodoch zóny.

50 Norma EMEP, na ktorú Komisia odkazuje, je navyše matematickým modelom, pri ktorom neexistuje prah, pod ktorým je teoretické ukladanie „nezistiteľné". Podľa gréckej vlády je nevyhnutné zabezpečiť efektívne uplatňovanie možností výnimky, ktorých význam smernica zdôrazňuje. Komisiou obhajovaný výklad predpokladá, že žiaden členský štát nemôže výnimku využiť, pokiaľ jeho emisie akýmkoľvek spôsobom prispievajú k ukladaniu v regiónoch členského štátu, v ktorých je prekročená kritická záťaž.

51 Komisia tvrdí, že smernica sa zmieňuje o „príspevku", či už nízkom alebo vysokom. Smernica neobsahuje pojem „technické ukladanie nižšie ako 0,5 %", na rozdiel od pojmu „príspevok". Nie je nevyhnutné, aby uvedený príspevok bol pre prekračovanie rozhodujúci, pre zdôvodnenie zamietnutia udelenia výnimky postačuje zistenie príspevku. Oznámenie Komisie Rade a Parlamentu KOM/97/088, konečné znenie,

z 12. marca 1997 o stratégii Spoločenstva v boji proti acidifikácii (ďalej len „oznámenie o acidifikácii"), citované v odôvodnení č. 9 smernice, nepredstavuje vo vzťahu k výnimke stanovenej v článku 3 ods. 2 smernice platné právo, keďže Rada v napokon prijatom texte úmyselne sprísnila podmienky udelenia výnimiek. Grécka vláda sa tak nemôže na podporu svojej tézy užitočne dovolávať uvedeného oznámenia.

52 Aktualizované výsledky prognóz opierajúcich sa o všeobecnú znalosť atmosférických procesov prenosov na veľké vzdialenosti, ktoré vedecká obec nadobudla počas ostatných 30 rokov, preukazujú grécky príspevok. Prognóza bola nevyhnutná na výpočet príspevku každého členského štátu k znečisťovaniu v zmysle smernice. Inštitút je vedeckým strediskom, ktoré sa môže najlepšie vysloviť, čo sa týka existencie príspevku emisií oxidu siričitého pochádzajúcich z jedného členského štátu, k prekračovaniu kritickej záťaže pozorovanej v inom členskom štáte.

53 Závery správ EMEP-u odhaľujú existenciu ukladania síry pochádzajúcej z gréckych emisií, ktoré prispieva k ukladaniu prekračujúcemu kritickú záťaž acidifikáciou na území iných členských štátov a najmä v Taliansku. Napadnuté rozhodnutie sa zakladalo na údajoch týkajúcich sa emisií za roky 2000 a 2001. Grécky príspevok k ukladaniu síry v Taliansku je iste obmedzený, ale nie zanedbateľný. Pre tri členské štáty, a to Luxemburské veľkovojvodstvo, Fínsku republiku a Švédske kráľovstvo sa ukladanie síry v Taliansku spomína ako nulové.

54 Výklad, ktorý Komisia obhajuje, nenarúša podľa nej efektívnosť sporných ustanovení a zodpovedá zneniu a účelu, ktorý smernica sleduje. Výnimka sa môže uplatniť buď vtedy, ak je príspevok žiadajúceho štátu nulový v dôsledku nižšieho ukladania, ako sú hranice zisťovania normy EMEP, alebo vtedy, ak v iných členských štátoch nedochádza k prekračovaniu kritickej záťaže, čo je hypotéza, ktoré nie je ani teoretická, ani nepodložená.

55 Komisia napokon uvádza, že sa obmedzila na uplatnenie ustanovení smernice, takže ani článok 252 ES nebol popretý.

Posúdenie Súdnym dvorom

56 Helénska republika svojou argumentáciou v podstate spochybňuje jednak Komisiou obhajovaný výklad druhej podmienky udelenia výnimky podľa článku 3 ods. 2 smernice, podľa ktorého „emisie neprispievajú k prekračovaniu" kritickej záťaže v členských štátoch, a jednak hodnotiacu metódu použitú Komisiou na konštatovanie takého príspevku, a teda samotnú existenciu akéhokoľvek ukladania síry pochádzajúcej z Grécka, ktorá prispieva k prekračovaniu kritickej záťaže v Taliansku.

57 Pokiaľ najprv ide o výklad podmienky týkajúcej sa absencie príspevku k prekračovaniu kritickej záťaže v zmysle článku 3 ods. 2 smernice, téza obhajovaná gréckou vládou musí byť zamietnutá.

58 Podľa samotného znenia uvedeného ustanovenia podlieha povolenie na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry od 1 % do 3 % hmotnostných — okrem podmienky, že sú dodržané normy kvality ovzdušia pre oxid siričitý stanovené v príslušnej právnej úprave Spoločenstva — druhej podmienke, podľa ktorej emisie oxidu siričitého „neprispievajú k prekračovaniu" kritickej záťaže v členskom štáte bez toho, aby toto ustanovenie obsahovalo spresnenie týkajúce sa významu tohto príspevku alebo jeho úlohy pri uvedenom prekračovaní. Nič v texte tohto ustanovenia neumožňuje podoprieť záver, podľa ktorého výnimku možno odsúhlasiť, pokiaľ príspevok nie je na účely prekračovania rozhodujúci, alebo pokiaľ je síce zistiteľný, ale neprekračuje určitý prah.

59 Zužujúci výklad článku 3 ods. 2 smernice potvrdzuje okrem pravidla, podľa ktorého sa výnimky vykladajú striktne, analýza prípravných prác na smernici, z ktorých vyplýva, že hoci Komisia v návrhu smernice Rady navrhovala, aby výnimka mohla byť odsúhlasená pod podmienkou, že príspevok k cezhraničnému znečisťovaniu je „zanedbateľný", Rada v smernici podriadila udelenie výnimky podmienke, že emisie „neprispievajú" k prekračovaniu kritickej záťaže bez toho, aby sa rozlišovalo medzi prípadmi, keď je príspevok výrazný alebo nie a vyžadovalo, aby bol na účely sporného prekračovania rozhodujúci.

60 Pravdou je, že v španielskej a talianskej verzii článku 3 ods. 2 smernice sa v tej istej vete spresňuje, že emisie nesmú „výrazným spôsobom" prispievať k prekračovaniu kritickej záťaže v členských štátoch. Ako však generálny advokát uviedol v bode 63 svojich návrhov, toto spresnenie nemôže viesť k dôsledkom, keďže žiadna z ďalších jazykových verzií také spresnenie nepotvrdzuje a aj v španielskej a talianskej verzii smernice článok 3 ods. 2 druhá veta smernice stanovuje, že také povolenie sa uplatní iba vtedy, ak emisie pochádzajúce z členského štátu „neprispievajú k prekračovaniu kritickej záťaže" v členských štátoch, bez zopakovania skôr použitého slovného spojenia „výrazným spôsobom".

61 Tento záver takisto nezbavuje článok 3 ods. 2 smernice jeho potrebného účinku, keďže výnimku na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry od 1 % do 3 % hmotnostných možno dostať, pokiaľ — ako Komisia poznamenáva — výsledky analýz umožňujú dospieť k záveru o nulovom príspevku k prekračovaniu kritickej záťaže v členských štátoch, alebo za predpokladu, že v členských štátoch už nebude zaznamenané žiadne prekračovanie kritickej záťaže, najmä v dôsledku uplatňovania smernice 2001/80/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2001 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení (Ú. v. ES L 309, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 299).

62 Pokiaľ ďalej ide o výčitku založenú na metóde, ktorú EMEP a Komisia použili na účely hodnotenia príspevku k prekračovaniu kritickej záťaže, treba uviesť, že — v rozpore s tým, čo tvrdí grécka vláda — žiadne ustanovenie smernice Komisiu nezaväzuje, aby použila určitú hodnotiacu metódu, a tým skôr ani k tomu, aby metóda používaná po nadobudnutí účinnosti smernice sa zhodovala s metódou, ktorá bola referenčnou v rámci prípravných prác na smernici.

63 Za týchto podmienok nemožno Komisii vyčítať, že sa opierala o výsledky analýz, ktoré inštitút uskutočnil tak, že uplatnil hodnotiacu metódu, ktorej vedeckú správnosť grécka vláda okrem iného nekritizuje.

64 Tejto vláde sa totiž nepodarilo preukázať, že aktualizované výsledky prognóz opierajúcich sa — ako to uvádza generálny riaditeľ inštitútu vo svojom sprievodnom liste z 19. novembra 2002 — o všeobecnú znalosť atmosférických procesov prenosov na veľké vzdialenosti, ktoré vedecká obec nadobudla počas ostatných 30 rokov, nepotvrdzujú grécky príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže predovšetkým v Taliansku.

65 V rozpore s tým, čo uvádza Helénska republika, z tvrdenia nachádzajúceho sa v odôvodnení č. 13 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého je mimo akúkoľvek rozumnú pochybnosť preukázané, že grécke emisie efektívne prispievajú k nadmernému ukladaniu, ktoré prekračuje kritickú záťaž acidifikáciou v iných členských štátoch, predovšetkým v Taliansku, a obsiahnutého v liste generálneho riaditeľa inštitútu, ktorý uskutočnil sporné analýzy, vyplýva, že pisateľ tohto listu sa vyjadril ako generálny riaditeľ a so zreteľom na tieto analýzy. Toto tvrdenie ani zďaleka nepredstavuje jeho osobný názor, ale vyjadruje názor inštitútu so zreteľom na analýzy, ktoré uskutočnil.

66 Napadnuté rozhodnutie bolo okrem toho v každom prípade vydané v súlade so stanoviskom poradného výboru, takže súd Spoločenstva môže také rozhodnutie podrobiť kritike iba v prípade zjavnej skutkovej alebo právnej chyby alebo zneužitia právomoci (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 27. septembra 1983, Universität Hamburg, 216/82, Zb. s. 2771, bod 14). Dôkaz o takej chybe alebo zneužití právomoci pritom nebol predložený.

67 Zo všetkého uvedeného vyplýva, že Komisia mohla bez toho, aby poprela článok 3 ods. 2 smernice alebo článok 252 ES, vydať napadnuté rozhodnutie, ktoré je v súlade so stanoviskom poradného výboru, na základe výsledkov analýz inštitútu, podľa ktorých ukladanie pochádzajúce z Grécka prispievalo k prekračovaniu kritickej záťaže v určitých talianskych regiónoch, a to aj keď tento príspevok nepresahoval 0,5 % sporného ukladania síry a na účely prekračovania kritickej záťaže nebol rozhodujúci.

68 Za týchto podmienok musí byť druhý žalobný dôvod rovnako zamietnutý.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

Argumentácia účastníkov konania

69 Helénska republika tvrdí, že udelenie výnimky podľa článku 3 ods. 2 smernice mohla legitímne očakávať najmä vzhľadom na oznámenie o acidifikácii, ktoré Komisia predložila spoločne s pôvodným návrhom smernice. V tomto oznámení sa totiž jasne vyjadruje, že obdobná výnimka má byť Helénskej republike udelená pre časti jej územia, ktoré výrazným spôsobom neprispievajú k problému acidifikácie.

Ukladanie síry v Taliansku prisudzované Helénskej republike predstavovalo súhrnne za obdobie rokov 1985 – 1996 príspevok, ktorý bol v čase prijatia smernice považovaný na základe správy EMEP-u za rok 1998 za nulový v zmysle miery príspevku do celkovej bilancie síry v Taliansku, čo je faktor, ktorý Helénsku republiku ešte viac utvrdil v jej legitímnom očakávaní toho, že bude môcť využiť ustanovenie o výnimke.

70 Komisia odpovedá, že prípravné práce a oznámenie o acidifikácii, ktoré viedli k vypracovaniu návrhu smernice Rady, nemožno považovať za konkrétne ubezpečenia vytvárajúce dôvodné očakávania žalobkyne, pokiaľ ide o vznik danej situácie. Je nesporné, že návrhy smerníc sa počas rokovaní často menia, ako sa to stalo okrem iného v prejednávanej veci.

Posúdenie Súdnym dvorom

71 Možnosť dovolávať sa ochrany legitímnej dôvery je prístupná každému podnikateľskému subjektu, na strane ktorého inštitúcia vyvolala dôvodné očakávania. Nič navyše nebráni tomu, aby členský štát v rámci žaloby o neplatnosť tvrdil, že akt inštitúcií poškodzuje legitímnu dôveru určitých podnikateľských subjektov (pozri najmä rozsudok z 10. marca 2005, Španielsko/Rada, C-342/03, Zb. s. I-1975, bod 47).

72 Nemožno však pripustiť, že oznámenie, ktoré Komisia predložila spoločne s návrhom smernice, hoci spomenuté v jej odôvodneniach, mohlo vyvolať legitímnu dôveru v to, že v ňom uvedený trend bude zachovaný, keďže z článkov 189a Zmluvy ES (teraz článok 250 ES)a 189c Zmluvy ES vyplýva, že Komisia môže taký návrh stále

zmeniť a Rada môže prijať akt, ktorý predstavuje zmeny a doplnky návrhu (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok z 5. októbra 1993, Driessen a i., C-13/92 až C-16/92, Zb. s. I-4751, bod 33), čo sa v prejednávanej veci skutočne stalo, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry vyšším ako 1 % hmotnostné.

73 Keďže napadnuté rozhodnutie teda nepopiera zásadu ochrany legitímnej dôvery, žalobný dôvod založený na takom popretí musí byť zamietnutý.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality

Argumentácia účastníkov konania

74 Grécka vláda tvrdí, že zásada proporcionality ukladá, aby sa pri udeľovaní výnimky podľa článku 3 ods. 2 smernice prejavovala pružnosť. Vzhľadom na neurčitosť pojmov kritická záťaž, prekračovanie a príspevok k prekračovaniu je silne zužujúci výklad, ktorý Komisia uplatnila, v rozpore s akoukoľvek pružnosťou zohľadňujúcou „komplexnosť územnej štruktúry predmetných environmentálnych javov", na ktorú Komisia odkazuje v oznámení o acidifikácii.

75 Nerovnováha medzi nákladmi zamietnutia a zanedbateľnými výhodami pre životné prostredie mala Komisiu viesť ku schváleniu žiadosti. Náklady, ktoré Helénska republika znáša, sú 50-krát vyššie ako náklady, ktoré by Talianska republika musela

vziať na seba, aby dospela k rovnakému výsledku pri ochrane životného prostredia na svojom území. Téza Komisie vedie členský štát k tomu, že musí vynaložiť vysoké a neproporcionálne náklady na zníženie obsahu síry v ťažkých vykurovacích olejov, zatiaľ čo dosiahnuté zníženie nijako neprispieva k dosiahnutiu environmentálnych cieľov, ktoré smernica sleduje, keďže počet exponovaných ekosystémov v každom bode zóny, v ktorom bolo pozorované prekračovanie kritickej záťaže, zostáva nezmenený. Ochrana žiadneho z ekosystémov, ktoré nie sú v predmetnom talianskom regióne chránené, sa totiž nezvýši, ak by sa pominuli emisie oxidu siričitého pochádzajúce zo spaľovania ťažkých vykurovacích olejov alebo z akéhokoľvek iného zdroja v Grécku. Žiaden z ekosystémov chránených v tejto zóne sa okrem toho nestane zraniteľným len samotným udelením výnimky. Keďže napadnuté rozhodnutie nie je ani primerané, ani nevyhnutné, prieči sa zásade proporcionality.

76 Grécka vláda dodáva, že ak by silne zužujúci výklad Komisie bol v súlade s duchom smernice, znamenalo by to, že samotná smernica nezodpovedá kritériu rentability a porušuje zásadu proporcionality.

77 Komisia tvrdí, že okolnosť, že Rada sprísnila podmienky udelenia tým, že z článku 3 odstránila pojem „zanedbateľný" príspevok, ktorý navrhovala Komisia, potvrdzuje, že pri skúmaní žiadosti o výnimku nemá žiadnu diskrečnú právomoc.

78 Rada zo svojej strany už zásadu proporcionality vzala do úvahy. Zdôvodnenie primeraného charakteru sporného ustanovenia sa nachádza v odôvodnení č. 8 smernice. Nevyhnutnosť opatrenia takisto odôvodňujú odôvodnenia č. 9, 10 a 15 smernice.

79 Význam sledovaných cieľov okrem toho môže podľa judikatúry Súdneho dvora zdôvodniť negatívne hospodárske dôsledky, a to aj značné, pre určitých podnikateľov. Iba zjavne neprimeraný charakter opatrenia nariadeného v oblasti politiky životného prostredia v pomere k cieľu, ktorý príslušná inštitúcia zamýšľa sledovať, môže ovplyvniť zákonnosť takého opatrenia, čo nie je prípad tejto veci.

Posúdenie Súdnym dvorom

80 Zo skúmania žalobného dôvodu založeného na porušení článku 3 ods. 2 smernice vyplýva, že Komisia nemá žiadnu diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o udelenie výnimky podľa uvedeného ustanovenia, pokiaľ bol zistený príspevok k prekračovaniu kritickej záťaže, a to nezávisle od rozsahu uvedeného príspevku a od jeho úlohy pri uvedenom prekračovaní. Otázka, či bola zásada proporcionality v tejto veci dodržaná, vedie za týchto podmienok — ako to okrem iného uvádza Komisia — v skutočnosti k spochybneniu samotnej smernice.

81 Grécka vláda navyše v rovnakom zmysle subsidiárne tvrdí, že za predpokladu, že Súdny dvor prijme výklad smernice, ktorý Komisia podporuje, samotná smernica porušuje zásadu proporcionality, takže táto smernica musí byť vyhlásená za neuplatniteľnú podľa článku 241 ES.

82 Komisia a Rada zo svojej strany usudzujú, že námietka nezákonnosti smernice, ktorú vzniesla grécka vláda, je pri absencii právnych dôvodov uvedených v žalobe na podporu tejto námietky neprípustná.

83 Túto tézu nemožno prijať.

84 Grécka vláda totiž vo svojom návrhu na začatie konania subsidiárne tvrdí, že zákonodarca Spoločenstva poprel zásadu proporcionality, keďže podmienky, ktoré smernica stanovuje na účely výnimky, nezodpovedajú kritériám hospodárskej racionálnosti, na ktoré Komisia odkazuje vo svojom oznámení o acidifikácii.

85 Spomínaná žaloba dostatočne jasným spôsobom uvádza dôvody, pre ktoré je zásada proporcionality porušená. Námietku nezákonnosti teda nemožno z tohto dôvodu vyhlásiť za neprípustnú.

86 No aj za predpokladu, že členský štát je v rámci žaloby o neplatnosť podanej na súd Spoločenstva oprávnený namietať nezákonnosť smernice Spoločenstva, ktorá mu je určená a voči ktorej nepodal žalobu o neplatnosť v lehote stanovenej na tento účel článkom 230 piatym odsekom ES, je tento žalobný dôvod v každom prípade nedôvodný.

87 V súlade s judikatúrou Súdneho dvora (pozri najmä rozsudok zo 14. apríla 2005, Belgicko/Komisia, C-110/03, Zb. s. I-2801, bod 61) porušenie zásady proporcionality predpokladá, že akt Spoločenstva ukladá subjektom práva povinnosť, ktorá prekračuje hranice toho, čo je primerané a potrebné na dosiahnutie cieľa sledovaného týmto aktom.

88 Okrem toho z dôvodu nevyhnutnosti vyváženia určitých cieľov a zásad uvedených v článku 130r Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 174 ES), keďže právnym základom smernice bol článok 130s ods. 1 Zmluvy, ktorý bol určený na dosiahnutie cieľov uvedeného článku 130r, ako aj z dôvodu komplexnosti zavedenia kritérií, ktoré zákonodarca Spoločenstva musí v rámci uskutočňovania politiky životného prostredia dodržiavať, sa súdna kontrola nevyhnutne musí obmedziť na zistenie, či sa Rada pri prijímaní smernice dopustila zjavného nesprávneho posúdenia (pozri v tomto zmysle najmä rozsudok zo 14. júla 1998, Safety Hi-Tech, C-284/95, Zb. s. I-4301, bod 37).

89 Predovšetkým treba uviesť, že pokiaľ sa výhrady gréckej vlády opierajú o vyhlásenia obsiahnuté v oznámení o acidifikácii, je nesporné, že Rada úmyselne sprísnila podmienky udelenia výnimky na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry vyšším ako 1 % hmotnostné. Na uvedené oznámenie sa teda nemožno užitočne odvolávať na podporu porušenia zásady proporcionality zákonodarcom Spoločenstva.

90 Podľa článku 1 ods. 1 smernice je jej cieľom znížiť emisie oxidu siričitého vznikajúce spaľovaním určitých typov kvapalných palív. Článok 3 ods. 1 smernice na tento účel stanovuje, že ťažké vykurovacie oleje s obsahom síry vyšším ako 1 % hmotnostné nebude možné používať na území členských štátov od 1. januára 2003.

91 Ako vyplýva najmä z odôvodnení č. 3, 4 a 8 smernice, síra, ktorá sa vyskytuje v rope, je už niekoľko desaťročí považovaná za hlavný zdroj emisií oxidu siričitého, ktoré sú jednou z príčin kyslých dažďov a znečistenia ovzdušia pozorovaného v mnohých mestských a priemyselných oblastiach. Problém acidifikácie je okrem toho — ako sa to uvádza najmä v odôvodnení č. 5 smernice — cezhraničným javom.

92 Podriadenie povolenia na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry vyšším ako povolený prah 1 % hmotnostné striktným podmienkam, ako sú uvedené v článku 3 ods. 2 smernice, teda predstavuje opatrenie, ktoré je spôsobilé na dosiahnutie cieľa sledovaného smernicou.

93 Pokiaľ ide o nevyhnutnosť striktného uplatňovania podmienky, ktorá sa týka príspevku emisií k prekračovaniu kritickej záťaže v členských štátoch, odôvodnenie č. 10 smernice uvádza, že „štúdie ukázali, že výhody znižovania emisií síry prostredníctvom obmedzenia obsahu síry v palivách budú podstatne väčšie, než odhadované náklady vznikajúce priemyslu v tejto smernici, a keďže existuje veľmi dobre vybudovaná technológia na znižovanie úrovne síry v kvapalných palivách". Ako tvrdí Komisia, toto odôvodnenie doplnila Rada, aby vysvetlila, že pri zmene návrhu Komisie v zužujúcom zmysle zohľadnila zásadu proporcionality.

94 Odôvodnenie č. 15 smernice spresňuje, že je potrebné, aby smernica povoľovala poskytnutie výnimiek z povinnosti dodržiavať maximálny obsah síry v ťažkých vykurovacích olejoch v členských štátoch a regiónoch, kde to umožňujú environmentálne podmienky.

95 Vzhľadom najmä na účinky emisií síry na ľudské zdravie a životné prostredie, ako aj na významné podieľanie sa týchto emisií na cezhraničnom jave acidifikácie, mohla Rada bez toho, aby sa dopustila zjavného nesprávneho posúdenia usúdiť, že udelenie výnimiek na používanie ťažkých vykurovacích olejov s obsahom síry vyšším ako 1 % hmotnostné je nevyhnutné podriadiť absencii akéhokoľvek príspevku emisií síry členského štátu k prekračovaniu kritickej záťaže na území členských štátov, aj keď hospodárske náklady takého opatrenia môžu byť značné a uvedený príspevok sa nepodieľa významným spôsobom na zhoršovaní situácie v členských štátoch.

96 Význam sledovaných cieľov môže zdôvodniť negatívne hospodárske dôsledky, a to aj značné, pre určitých podnikateľov (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 13. novembra 1990, Fedesa a i., C-331/88, Zb. s. I-4023, bod 17, a zo 17. júla 1997, Affish, C-183/95, Zb. s. I-4315, bod 42) tým skôr, že ochrana životného prostredia je jedným zo základných cieľov Spoločenstva (pozri najmä rozsudky z 13. septembra 2005, Komisia/Rada, C-176/03, Zb. s. I-7879, bod 41, a z 15. novembra 2005, Komisia/Rakúsko, C-320/03, Zb. s. I-9871, bod 72).

97 Žalobný dôvod založený na nezákonnosti smernice musí byť preto rovnako zamietnutý ako nedôvodný.

98 Vzhľadom na všetko uvedené treba žalobu v celosti zamietnuť.

O trovách

99 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Helénsku republiku na náhradu trov konania a Helénska republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania. V súlade s odsekom 4 toho istého článku znáša Rada svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Helénska republika je povinná nahradiť trovy konania.

3. Rada Európskej únie znáša svoje vlastné trovy konania.

Podpisy